บทที่ 2
แนวคิด ทฤษฎี และผลงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎี

ทฤษฎีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยเน้นกระบวนการเพิ่มอุปสงค์รวม (Aggregate Demand)

การเพิ่มอุปสงค์รวมจะเป็นแรงผลักดัน ให้มีการเพิ่มขึ้นของผลผลิตรวมของประเทศ ณ จุดดุลยภาพของ Keynesian Model คือ

$$Y = C + I + G + (X - M) \qquad (2.1)$$

โดยที่ Y = รายได้ประชาชาติหรือผลผลิตมวลรวมภายในประเทศ (GDP)

C = การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของเอกชน

I = การใช้จ่ายเพื่อการลงทุนของเอกชนและของรัฐบาล

G = การใช้จ่ายของรัฐบาล

X = การส่งออก

M = การนำเข้า

ดังนั้น การพยายามเพิ่มอุปสงค์รวมก็คือ การพยายามเพิ่มการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของเอกชน การใช้จ่ายเพื่อการลงทุนของเอกชนและของรัฐบาล การใช้จ่ายของรัฐบาล รวมไปถึงการพยายามทำให้เกิดการส่งออกมากกว่าการนำเข้า

โดยที่ปัจจุบันการบริหารระบบเศรษฐกิจของรัฐบาลทุกประเทศ ต่างก็มุ่งหวังที่จะเพิ่มตัวเลขการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และมุ่งหวังที่จะเพิ่มรายได้ประชาชาติหรือผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ให้สูงขึ้นเช่นกัน วิธีการหนึ่งที่สามารถเพิ่มตัวเลขดังกล่าวนั้นก็คือ การเพิ่มการใช้จ่ายของรัฐบาล ดังนั้น จึงมีผู้ศึกษาในเรื่องการขยายบทบาททางเศรษฐกิจของรัฐบาล เพื่อให้เกิดความชัดเจนของสาเหตุการเพิ่มขึ้นของการใช้จ่ายของรัฐบาล และตั้งเป็นข้อสมมติฐานต่างๆ ดังนี้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

1) ข้อสมมติฐานของ Adolph Wagner

Wagner ได้ทำการศึกษาบทบาทเกี่ยวกับการใช้จ่ายของรัฐบาลเยอรมัน แล้วตั้งเป็นกฎเกี่ยวกับการขยายบทบาทของรัฐบาล เรียกว่า law of increasing state activities โดยมีข้อสรุปว่า รัฐบาลท้องถิ่นและรัฐบาลกลางจะมีแนวโน้มขยายบทบาทมากขึ้น เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของรัฐบาล และการขยายตัวทางเศรษฐกิจแล้ว รัฐบาลจะขยายบทบาทเร็วกว่าการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ซึ่งข้อสรุปนี้ เน้นการเปลี่ยนแปลงด้านการใช้จ่ายของรัฐบาลในช่วงเวลาที่ยาวมากกว่าช่วงเวลาที่สั้น และมีเหตุผลสนับสนุน คือ

ประการที่หนึ่ง เมื่อเศรษฐกิจและสังคมได้ขยายตัวมากขึ้น มีความสลับซับซ้อนมากขึ้น หน้าที่ต่างๆของรัฐบาล เช่น การป้องกันประเทศ การรักษาความสงบภายใน และการจัดระเบียบของสังคมจะมีมากขึ้น ทำให้รายจ่ายของรัฐบาลเพิ่มขึ้นตามมา และยังมีผลจากราคาที่ทำให้ค่าใช้จ่ายของรัฐบาลเพิ่มมากขึ้นด้วย

ประการที่สอง ขอบเขตการบริหารของรัฐบาลทุกระดับจะขยายใหญ่ขึ้น ทำให้รัฐบาลต้องให้บริการประชาชนเพิ่มขึ้น และมีบริการใหม่ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนที่เพิ่มขึ้น และตามสภาพสังคม และเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น การดูแลเรื่องสภาพสิ่งแวดล้อม การให้สวัสดิการแก่สังคมมากขึ้น การป้องกันการเอารัดเอาเปรียบของธุรกิจ

ประการที่สาม เมื่อประเทศมีการวางแผนเร่งพัฒนาเศรษฐกิจ รัฐบาลจึงจำเป็นต้องเข้าไปมีส่วนในการลงทุนเพื่อสร้างรากฐานทางเศรษฐกิจ ทำให้การใช้จ่ายของรัฐบาลเพิ่มมากขึ้น

ประการที่สี่ ปัจจัยอื่นที่ทำให้รัฐบาลต้องขยายบทบาทการทำงาน เช่น การเพิ่มขึ้นของประชากร และการที่ประชากรอพยพเข้ามาอยู่ในตัวเมืองเพิ่มมากขึ้น การขยายตัวของแหล่งชุมชนจึงทำให้รัฐบาลต้องเพิ่มบทบาทของตนมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม แนวคิดของ Wagner ไม่สามารถอธิบายลักษณะการใช้จ่ายของรัฐบาลในทุกประเทศได้ เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของการใช้จ่ายของรัฐบาลยังขึ้นอยู่กับปัจจัยอีกหลายด้าน ทั้งปัจจัยด้าน เศรษฐกิจ สังคม การเมือง และช่วงเวลาของการพัฒนาทางเศรษฐกิจ เช่น ในช่วงเวลาที่ประเทศต้องการเร่งรัดการพัฒนา การใช้จ่ายของรัฐบาลอาจขยายตัวเร็วกว่าการขยายตัวของรายได้ประชาชาติ แต่ในประเทศที่พัฒนาแล้วนั้น การใช้จ่ายของรัฐบาลอาจขยายตัวช้ากว่าการขยายตัวของรายได้ประชาชาติ ดังนั้น ถ้าศึกษาถึงลักษณะการใช้จ่ายของรัฐบาลในช่วงระยะเวลาที่ยาวแล้วก็อาจจะไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ Wagner ตั้งไว้ (Musgrave and Musgrave, 1989)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

2) ข้อสมมติฐานของ Jack Wiseman and Allan T. Peacock

Wiseman and Peacock (1961) ได้ทำการศึกษาการใช้จ่ายของรัฐบาลอังกฤษ ในช่วงเวลาระหว่างปี ค.ศ. 1890-1955 พบว่า รายจ่ายของรัฐบาลจะเพิ่มสูงขึ้นในลักษณะขั้นบันได โดยที่แนวโน้มการใช้จ่ายของรัฐบาลสามารถแยกเป็นช่วงได้ ดังนี้

ช่วงระดับการใช้จ่ายขยายตัวสูงขึ้น ในช่วงนี้รายจ่ายและรายได้ของรัฐบาลจะเพิ่มขึ้นได้สัดส่วนกัน ซึ่งอาจเรียกได้ว่า เป็นช่วงที่รายจ่ายขยายตัวสูงขึ้น หรือ displacement effect ซึ่งรัฐบาลจะต้องพยายามหารายได้ให้เพียงพอกับรายจ่ายที่เพิ่มขึ้น

ช่วงของการตรวจสอบการใช้จ่าย เมื่อการใช้จ่ายของรัฐบาลเพิ่มขึ้นได้ช่วงเวลาหนึ่งแล้ว ต่อมารายจ่ายของรัฐบาลจะเพิ่มขึ้นเร็วกว่ารายได้ ซึ่งเป็นผลมาจากการขยายตัวของสังคมและเศรษฐกิจ ดังนั้น จึงมีการตรวจสอบและทบทวนนโยบายเกี่ยวกับการใช้จ่าย เราจึงเรียกช่วงนี้ว่า inspection effect นั่นคือ ต้องมีการทบทวนและตัดทอนการใช้จ่ายของรัฐบาลให้เหมาะสมกับรายได้

ช่วงของระดับภาษีที่ยอมรับ เมื่อการใช้จ่ายของรัฐบาลเพิ่มขึ้นเร็วกว่ารายได้ ทำให้ฐานะการคลังขาดดุล นอกจากจะมีการทบทวน และตัดทอนการใช้จ่ายแล้ว ยังต้องหารายได้เพิ่มด้วย ซึ่งมักเป็นการปรับปรุงการจัดเก็บภาษีอากร และการเพิ่มอัตราภาษีในระดับที่ประชาชนยอมรับได้ ซึ่งเรียกช่วงนี้ว่า tax tolerance

การเพิ่มบทบาทของรัฐบาลกลาง จากขั้นตอนข้างต้นจะเห็นได้ว่า แนวโน้มการใช้จ่ายของรัฐบาลมีเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเรียกว่า concentration effect โดยในการศึกษาของ Wiseman and Peacock ชี้ให้เห็นในกรณีของประเทศอังกฤษว่า การใช้จ่ายของรัฐบาลกลางจะมีเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ในขณะที่การใช้จ่ายของรัฐบาลท้องถิ่นจะลดความสำคัญลง

3) สมมติฐานของ Colin Clark

Clark (1945) ได้ทำการศึกษาการใช้จ่ายของรัฐบาลในช่วงระหว่างสงครามโลกครั้งที่หนึ่งและสงครามโลกครั้งที่สอง แล้วได้ตั้งสมมติฐานที่เรียกว่า the critical-limit hypothesis ซึ่งให้ข้อสรุปว่า

การขยายบทบาทของรัฐบาลนั้น วัดจากรายได้จากภาษี และรายได้อื่นๆของรัฐบาล หากมีส่วนเกินร้อยละ 25 ของรายได้ประชาชาติแล้ว จะทำให้เกิดภาวะเงินเฟ้อ และทำลายแรงจูงใจของประชาชน ถึงแม้ว่ารัฐบาลจะใช้งบประมาณสมดุลก็ตาม เนื่องจากการเก็บภาษีอย่างหนักจะทำให้การทำงานของประชาชนลดลง ผลผลิตและบริการจะมีน้อยลง ในขณะที่การใช้จ่ายของรัฐบาลมีมาก จึงทำให้เกิดภาวะเงินเฟ้อได้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

อย่างไรก็ตาม แนวความคิดของ Clark ในความเป็นจริงแล้ว แม้ว่ารัฐบาลในหลายประเทศได้ขยายบทบาทของตนเกินร้อยละ 25 ของรายได้ประชาชาติก็ตาม แต่ก็ไม่ทำให้เกิดเงินเฟ้อรุนแรงแต่อย่างใด

2.2 ผลงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

เชาว์ เก่งชน (2535) ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรายจ่ายรัฐบาล ฐานของเงิน ระดับราคา และผลผลิตที่แท้จริงของระบบเศรษฐกิจไทย โดยอาศัยเทคนิค vector autoregressive (VAR) และ Granger Causality โดยใช้ข้อมูลรายปี พ.ศ.2503-2532 จากการศึกษาพบว่า ฐานของเงิน ณ ราคาปัจจุบันและราคาปี 2528 เป็นตัวกำหนดระดับราคา โดยมีความสัมพันธ์ในทางเดียวกัน รายจ่ายของรัฐบาลที่แท้จริงและที่เป็นตัวเงิน ไม่ได้กำหนดระดับราคา ผลผลิตที่แท้จริงเป็นตัวกำหนดระดับราคา โดยมีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้าม ผลผลิตที่แท้จริงของระบบเศรษฐกิจไม่ได้ถูกกำหนดโดยระดับราคา ปริมาณเงิน หรือรายจ่ายของรัฐบาล ปริมาณเงินก็ไม่ได้ถูกกำหนดโดยระดับราคา ผลผลิตที่แท้จริง หรือรายจ่ายของรัฐบาล และสุดท้ายรายจ่ายของรัฐบาล ณ ราคาปีปัจจุบันและราคาปี 2528 ต่างถูกกำหนดโดยผลผลิตที่แท้จริงของระบบเศรษฐกิจ

ภานุพงศ์ นิธิประภา (2535) ทำการศึกษานโยบายการคลังกับการรักษาเสถียรภาพของเศรษฐกิจไทย ใช้ข้อมูลรายปี 3 ช่วงเวลา คือ พ.ศ.2513-2533 พ.ศ.2514-2522 และ พ.ศ. 2523-2533 โดยอาศัยวิธี ordinary least squares (OLS) พบว่า ความยืดหยุ่นของรายจ่ายของรัฐบาลต่อการเปลี่ยนแปลงของรายได้ประชาชาติมีแนวโน้มลดต่ำลง ในระยะ 20 ปีที่ผ่านมา ขณะเดียวกันการตอบสนองของรายได้ภาษีต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมของชาติเพิ่มสูงขึ้น สะท้อนให้เห็นถึงผลของการปฏิรูปภาษี และการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างภาษี ในส่วนของการศึกษาตัวรักษาเสถียรภาพโดยอัตโนมัติ (automatic stabilizer) พบว่าทิศทางของตัวรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจโดยอัตโนมัติเป็นไปในทิศทางรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ นั่นคือ หากเศรษฐกิจขยายตัวเพิ่มมากขึ้น เงินเฟ้อมากขึ้น หรือ มีการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดเพิ่มมากขึ้น งบประมาณขาดดุลของรัฐบาลที่เกิดขึ้นจริงจะมีแนวโน้มการขาดดุลน้อยกว่าการขาดดุลที่ประมาณการไว้

สมชาย หาญหิรัญ และสุวพร ศิริคุณ (2536) ทำการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการเติบโตทางเศรษฐกิจกับรายจ่ายของภาครัฐ ศึกษากรณีประเทศไทย ซึ่งใช้รายได้ประชาชาติเป็นตัวแทนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและถ้าพบว่ามีความสัมพันธ์กันจะทดสอบต่อไปว่าเป็นความสัมพันธ์ในระยะสั้นหรือในระยะยาว จากการศึกษาพบว่า การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นปัจจัยในการกำหนดรายจ่ายของรัฐในทิศทางเดียวกันในระยะสั้น แต่รายจ่ายของรัฐไม่ได้เป็นปัจจัยกำหนดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นการปฏิเสธข้อสมมุติฐานของ Wagner ที่ว่าความ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

เจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นปัจจัยกำหนดรายจ่ายของรัฐในระยะยาว และปฏิเสธแนวคิดของ Keynes ที่ว่ารายจ่ายของรัฐมีผลต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

Murthy (1993) ทำการศึกษาเพื่อทดสอบแนวคิดตาม Wagner's Law ที่ว่าเมื่อเศรษฐกิจของประเทศขยายตัวแล้วจะส่งผลทำให้การใช้จ่ายของรัฐบาลเพิ่มขึ้นตามไปด้วย โดยใช้ข้อมูลเชิงอนุกรมเวลาของประเทศแมกซิโก ประกอบไปด้วย สัดส่วนการใช้จ่ายของรัฐบาลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงต่อหัว โดยใช้ข้อมูลรายปีตั้งแต่ปี ค.ศ. 1950-1980 โดยได้ทำการทดสอบ unit root เพื่อทดสอบความนิ่งของข้อมูล และทดสอบ cointegration เพื่อดูความสัมพันธ์ของตัวแปรในระยะยาว จากการศึกษาพบว่าสัดส่วนการใช้จ่ายของรัฐบาลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงต่อหัว มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์กันในระยะยาว ดังนั้นแสดงให้เห็นว่าแนวคิดของ Wagner's Law เป็นจริงในประเทศแมกซิโก

บุษกร ถาวรประเสริฐ (2541) ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเงินทุนต่างประเทศ และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยประยุกต์แบบจำลองการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของสำนักนีโอคลาสสิค โดยกำหนดรูปแบบกระบวนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจผ่านทางฟังก์ชั่นการผลิต โดยใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด วิธีกำลังสองน้อยที่สุดสองชั้น และ cointegration และ error correction จากการศึกษาพบว่า การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศต้องการการลงทุนเป็นจำนวนมาก แต่การออมภายในประเทศไม่เพียงพอ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องนำเงินทุนจากต่างประเทศเข้ามา โดยส่วนใหญ่จะเป็นการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ หนี้ต่างประเทศทั้งภาคเอกชน และภาครัฐบาล ผลการศึกษาสรุปได้ว่า เงินทุนต่างประเทศต่างชนิดกัน จะให้ผลกระทบในลักษณะที่แตกต่างกัน นั่นคือ การเพิ่มการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศทำให้การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น การเพิ่มหนี้ต่างประเทศภาคเอกชนทำให้การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจลดลง ในขณะที่การเพิ่มหนี้ต่างประเทศภาครัฐจะไม่มีผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ดังนั้น ในการดำเนินนโยบายของรัฐบาล ควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ส่วนหนี้ต่างประเทศภาคเอกชน รัฐบาลควรมีการควบคุมเงินกู้ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพของการใช้เงินกู้ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาภาระหนี้ต่างประเทศที่มากจนเกินไป

ปิยะลักษณ์ ชูทับทิม (2541) ทำการศึกษาถึงอิทธิพลของนโยบายทางการเงินและนโยบายการคลังที่มีผลกระทบต่อรายจ่ายมวลรวมของประเทศไทย โดยใช้รูปแบบของสมการเซนต์หลุยส์ โดยใช้ข้อมูลรายปีของประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2503-2539 พบว่า การเปลี่ยนแปลงรายจ่ายมวลรวมถูกกำหนดโดยการเปลี่ยนแปลงของนโยบายการเงินและนโยบายการคลัง โดยได้เลือกใช้ปริมาณเงินในความหมายกว้างเป็นตัวแปรทางการเงิน และใช้ขนาดของงบประมาณเป็นตัวแปร

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ทางการคลัง อาศัยหลักการของ Granger Causality พบว่า นโยบายการเงินนั้นเป็นนโยบายที่มีประสิทธิภาพ ในขณะที่นโยบายการคลังไม่มีประสิทธิภาพ เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรทางการเงิน พบว่าค่าสัมประสิทธิ์มีค่าต่ำกว่า 1 แสดงว่าผลกระทบของนโยบายการเงินที่มีต่อรายจ่ายมวลรวมมีค่าน้อย อาจมีสาเหตุมาจากความไม่สมบูรณ์ของตลาดเงินตราในประเทศไทย

Sinha (1998) ทำการทดสอบหาความสัมพันธ์ของการใช้จ่ายของรัฐบาล และการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศมาเลเซีย โดยใช้ข้อมูลรายปีตั้งแต่ปี ค.ศ. 1950-1992 โดยได้ทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้จ่ายของรัฐบาล กับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศในระยะยาวหลากหลายรูปแบบ ตามวิธี Johansen cointegration และทดสอบทั้งสองทิศทาง จากนั้นได้ทดสอบหาความเป็นเหตุเป็นผล โดยวิธี Granger Causality จากการศึกษาพบว่า การใช้จ่ายของรัฐบาล และผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศมีความสัมพันธ์กันในระยะยาวในทุกๆรูปแบบ แล้วยังพบว่าการเติบโตของเศรษฐกิจเป็นสาเหตุของการเพิ่มขึ้นของการใช้จ่ายของรัฐบาล

ชัยวัฒน์ นิ่มอนุสสรณ์กุล (2544) ทำการศึกษาแบบจำลองเศรษฐมิติสำหรับภาครัฐบาลของประเทศไทย เพื่อใช้ในการพยากรณ์ฐานะทางการคลังของรัฐบาล โดยใช้เทคนิค cointegration และ error correction ตามวิธีการของ Johansen โดยแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ส่วนของรายจ่าย รายได้ และการก่อหนี้สาธารณะของรัฐบาล นอกจากนี้ยังศึกษาโครงสร้างรายได้ภาษีอากรของรัฐบาลด้วย จากการศึกษาพบว่า รายจ่ายมวลรวมรายปีของรัฐบาลมีความสัมพันธ์ระยะยาวกับรายได้ประชาชาติ รายได้รัฐบาล และดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเบื้องต้น ส่วนรายได้จากภาษีอากรแต่ละประเภทมีความสัมพันธ์ในระยะยาวกับตัวแทนฐานภาษี ในรายปีรายได้อื่นๆมีความสัมพันธ์ในระยะยาวกับรายได้ประชาชาติ และดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้น ในส่วนของการก่อหนี้สาธารณะพบว่าการกู้ภายในประเทศสุทธิของรัฐบาลทั้งรายปีและรายไตรมาสมีความสัมพันธ์ในระยะยาวกับการกู้เงินจากต่างประเทศสุทธิของรัฐบาล การให้สินเชื่อภายในประเทศแก่รัฐบาล และรายได้ของรัฐบาล การให้สินเชื่อภายในประเทศแก่รัฐบาล และรายได้ของรัฐบาล การกู้เงินจากต่างประเทศ ส่วนการกู้เงินจากต่างประเทศสุทธิของรัฐบาลทั้งรายปีและรายไตรมาสมีความสัมพันธ์ในระยะยาวกับการกู้เงินภายในประเทศสุทธิของรัฐบาล การให้สินเชื่อภายในประเทศแก่รัฐบาล และรายได้รัฐบาล ในส่วนของการศึกษาโครงสร้างภาษีอากร พบว่า ดัชนีการพึ่งพาของภาษีทางตรงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ขณะที่ดัชนีการพึ่งพาภาษีทางอ้อม และภาษีการค้าระหว่างประเทศมีแนวโน้มลดลง

อัชฉรา วงศ์วิจิตร (2546) ทำการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และการส่งออกของประเทศไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย และเกาหลีใต้ โดยทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทั้งในระยะสั้นและในระยะยาว รวมไปถึงศึกษาถึงความเป็นเหตุเป็นผลระหว่างมูลค่า

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

การส่งออก และดัชนีผลผลิตทางอุตสาหกรรม พบว่าประเทศไทย และเกาหลีใต้ ตัวแปรทั้งสองตัวมีความสัมพันธ์กันในระยะยาว โดยมีการปรับตัวในระยะสั้นเพื่อเข้าสู่ดุลยภาพในระยะยาว และพบว่าอัตราการส่งออกเป็นเหตุต่ออัตราผลผลิตทางอุตสาหกรรม ส่วนในมาเลเซียพบว่าตัวแปรทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์กันในระยะยาว แต่พบว่าอัตราการส่งออกเป็นเหตุต่ออัตราผลผลิตทางอุตสาหกรรม และสุดท้ายกรณีประเทศอินโดนีเซีย เมื่อทดสอบความนิ่งของข้อมูลพบว่ามีลักษณะข้อมูลที่นิ่ง จึงใช้วิธีประมาณค่าสมการถดถอยโดยวิธีกำลังสองน้องที่สุด ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้มีค่าที่น่าเชื่อถือ ในส่วนของความเป็นเหตุเป็นผลพบว่า อัตราการส่งออกน้ำมันเป็นเหตุต่ออัตราการส่งออก

Ghate and Zak (2002) ได้ทำการศึกษาถึงการเจริญเติบโตของรัฐบาลและการดำเนินนโยบายการคลัง โดยศึกษารายจ่ายของรัฐบาลสหรัฐอเมริกาที่เพิ่มขึ้นภายหลังสงครามโลกครั้งที่สอง และค่อยๆลดลง โดยวิธี cointegration เพื่อทดสอบว่า การเปลี่ยนแปลงของการเจริญเติบโตนั้นมีความสัมพันธ์กับการใช้จ่ายของรัฐบาลอย่างไร โดยสร้างแบบจำลองตามกฎของ Wagner ที่ว่าเมื่อผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศเพิ่มสูงขึ้นแล้วรัฐบาลจะมีการใช้จ่ายเพิ่มมากด้วยนั้น จากการศึกษาพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์ในระยะยาวระหว่างรายจ่ายของรัฐบาลและ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของสหรัฐอเมริกา เนื่องจาก ในปี 1992 รัฐบาลได้ลดการใช้จ่ายลง แต่ในขณะเดียวกัน ผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศกลับเพิ่มสูงขึ้น

Adu-Bader and Abu-Qarn (2003) ได้ทำการศึกษาถึงการใช้จ่ายของรัฐบาลในด้านการทหาร ต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศอียิปต์ อิสราเอล และซีเรีย โดยใช้วิธี Multivariate cointegration และวิธี variance decomposition เพื่อหาความสัมพันธ์ เมื่อทดสอบความเป็นเหตุเป็นผลระหว่างตัวแปรทั้งสองพบว่า มีความสัมพันธ์ในระยะยาวทั้งสองทิศทาง โดยที่มีทิศทางในทางลบเมื่อรัฐบาลเพิ่มการใช้จ่ายในทางทหารเพิ่มขึ้นจะมีผลทำให้การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจลดลงในทั้ง 3 ประเทศ อย่างไรก็ตาม เมื่อทดสอบการเพิ่มใช้จ่ายของรัฐบาลสู่ภาคเอกชนหรือพลเรือน พบว่า ในประเทศอิสราเอล และประเทศอียิปต์ มีทิศทางการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศเพิ่มขึ้นไปในทิศทางเดียวกัน

เขมิกา ฤกษ์วันเพ็ญ (2547) ได้ทำการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการส่งออกและการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ของประเทศไทย โดยวิธี Granger Causality โดยนำข้อมูลในอดีตเพื่อหาทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร แล้วพบว่าการส่งออกเป็นตัวขับเคลื่อนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ในขณะเดียวกันการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจก็ส่งเสริมการส่งออกด้วย นั่นคือ การส่งออกและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจส่งผลกระทบซึ่งกันและกัน (Bidirectional Causality)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

Anaman (2004) ได้ทดสอบปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศบรูไนในระยะยาว โดยใช้วิธี cointegration ตามแบบจำลองการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของสำนักนีโอคลาสสิค โดยที่ตัวแปรตาม คือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ ส่วนตัวแปรต้น คือ มูลค่าการส่งออกสุทธิ การวัดขนาดการใช้จ่ายของภาครัฐบาล อัตราการลงทุนรวม อัตราการเพิ่มของแรงงาน และตัวแปรหุ่นคือ วิกฤติเศรษฐกิจในเอเชีย ปี 1997/1998 โดยผลการศึกษาพบว่ามูลค่าการส่งออกสุทธิมีความสัมพันธ์ในระยะยาวกับอัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ ส่วนปัจจัยด้านอื่นๆจะมีผลต่ออัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศก็ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ในขนาดของรัฐบาล โดยที่ยิ่งขนาดของรัฐบาลใหญ่เท่าใดก็จะมีผลต่ออัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศที่จะเพิ่มสูงขึ้นตาม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved